

# УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS  
Cor. Fritchard Ave. and Incevorog St.  
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:  
Per year ..... \$4.00  
Per half year ..... \$2.00

PIK XII. 4. 95 (1458). ВІВТОРОК, 12 СЕРПНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, AUGUST 12, 1930. No. 95 (1458). VOL. XII.

## ПІВНІЧНА ФРАНЦІЯ СПАРАЛІЖОВАНА ГЕНЕРАЛЬНИМ СТРАЙКОМ

Триста тисяч майнерів готові прилучитися до генерального страйку текстільників у Франції.

ПАРИЖ, 8 серпня. — Триста тисяч майнерів вуглевого району північної Франції грозять вийти на страйк, якщо компанії відмовляться дати що року платню відпустку. Цей крок майнерських юній приспівив сучасний страйк 200 тисяч металевих і текстільних робітників в тім самім районі за підвищеною платню.

Робітники сподіються, що уряд, щоб недопустити до сплинення роботи в цему найважливішому ключі всіх індустрій зі всіма небезпечними наслідками для всієї економії цілої країни, натисне на майнерські компанії щоб вони погодилися на швидко очікувану реформу. Але є можливість, що властители поставлять гострий опір.

Сучасний відносно добрий стан французької індустрії, це дивлячись на загальну депресію світової торгівлі, завдячує головно низькій заробітній платні. Найменша підвишка платні робітникам негайно спричиниться до зменшення вивозу товарів з Франції, коли біля французької торгівлі вже є негативний. Взвзявши під увагу, що заробітна платня знизилася у Великій Британії, Бельгії й Німеччині, підвишка платні у Франції спричиниться там до безробіття.

## УРЯД МЕКДОНАЛДА НЕ ДАЄ СОБІ РАДИ З БЕЗРОБІТНИМИ

ЛОНДОН, 7 серпня. — "Робітничий" уряд МекДоналда, який є трохи більше, як рік при владі, має багато клопоту з безробітними, яке стало зростає й перевищило вже марку 2,000,000.

Опозиційні партії закидають урядові МекДоналда неадекватність справитися з положенням в Індії й роблять відповідальним уряд МекДоналда за зріст безробіття.

Урядова статистика каже, що 28 липня було в Англії 2,011,467 безробітних, найвища цифра від 21 липня 1921 р., коли було 2,031,441 безробітних. Найнища цифра безро-

бітних від часу світової війни була 3-го червня 1921 року — 2,580,429.

Положення уряду МекДоналда далеке від рожевого. Партія праці обіцяла зменшити безробіття, якщо приїде до влади. Тимчасом безробіття постійно зростає, аж сягнуло шістнадцяти мільйонів.

Опозиційні партії закидають урядові МекДоналда неадекватність справитися з положенням в Індії й роблять відповідальним уряд МекДоналда за зріст безробіття.

Урядова статистика каже, що 28 липня було в Англії 2,011,467 безробітних, найвища цифра від 21 липня 1921 р., коли було 2,031,441 безробітних. Найнища цифра безро-

бітних від часу світової війни була 3-го червня 1921 року — 2,580,429.

Положення уряду МекДоналда далеке від рожевого. Партія праці обіцяла зменшити безробіття, якщо приїде до влади. Тимчасом безробіття постійно зростає, аж сягнуло шістнадцяти мільйонів.

Опозиційні партії закидають урядові МекДоналда неадекватність справитися з положенням в Індії й роблять відповідальним уряд МекДоналда за зріст безробіття.

Урядова статистика каже, що 28 липня було в Англії 2,011,467 безробітних, найвища цифра від 21 липня 1921 р., коли було 2,031,441 безробітних. Найнища цифра безро-

бітних від часу світової війни була 3-го червня 1921 року — 2,580,429.

Положення уряду МекДоналда далеке від рожевого. Партія праці обіцяла зменшити безробіття, якщо приїде до влади. Тимчасом безробіття постійно зростає, аж сягнуло шістнадцяти мільйонів.

Опозиційні партії закидають урядові МекДоналда неадекватність справитися з положенням в Індії й роблять відповідальним уряд МекДоналда за зріст безробіття.

## Війська нанкінського уряду в Ганкові бунтуються проти капіталістів

Чужинські й китайські капіталісти організують спільну оборону Ганкова. — Комуністи планують генеральний наступ на Ганков. — Націоналістичні війська в Ганкові бунтуються проти визискувачів. — Націоналістична влада замордувала 18 комуністів. — Червоні війська захопили ряд сіл по річці Янці.

ШАНГАЙ, 7 серпня. — Японські й французькі концесії в Ганкові обведені барикадами колючого дроту. Воєнний закон триває далі. Китайська влада запевняє чужоземних представників, що місто є в безпеці, але підприємцяються всякі можливі кроки, щоб забезпечити концесії чужинських капіталістів. Націоналістична влада старается вилучити комуністів в Ганкові. Спійманим відрубують голови. Не дивлячись на заперення, положення грізне, бо сподіються атаки комуністів.

ШАНГАЙ, 8 серпня. — Міністер закордонних справ китайського націоналістичного уряду перехопив телеграму, в якій говориться, що генеральний наступ комуністів в полуднево-східній Китаю розпочинається 10 серпня.

ГАНКОВ, 8 серпня. — З хвилею зближення до Ганкова, Вучанга й Ганяня комуністичної армії, значна частина війська націоналістичного уряду в Ганкові збунтувалася й це ослабило оборону Ганкова. Війська збунтувалися разом із своїми командирами. Владе розброїла повстанців, але положення вважають грізним. Однадцять воєнних чужинських кораблів стоять на сторожі чужинського майна. Ти-

сачі (заможні) китайців наїшли притулок в чужинських дільницях.

ГАНКОВ, 9 серпня. — Бунт націоналістичних військ в Ганкові дуже ослабив оборону міста. Націоналістична влада спішить з приготуванням для оборони Ганкова перед комуністами.

Націоналістична влада замордувала вчора вісімнадцять комуністів, стараючись знищити "верчення з середини", яке є характерне у визвольній боротьбі китайських мас. Недивлячись на те, що повстання ганківського гарнізону вчора здуплено, положення загрозливе, бо комуністична армія зближається до Ганкова й сусідніх міст Вучанга й Ганяня.

Червоні захопили Тайе, важний центр залізничних копалень в полуднево-західній частині провінції Гупе, й Чанте, в північній частині провінції Гуанан.

ШАНГАЙ, 9 серпня. — Кілька сіл на північній березі Янці, в окрузі Кюкянг, захопили повстанці, які широкою хвилею поширилися в центральній Китаю. Комуністи зараз мають під своєю контролею великі рижові околиці, де збирають великий врожай.

В Ганкові викрито змову на знищення електричної системи. Навіть певне число жандармів сприяють комуністам.

10,000-тоновий Бритійський кружляк Бервик отримав наказ негайно вирушити з Вей Гай Вею до Ганкова й прилучитися там до кружляка Комберленда.

ПЕРІПІНГ, 7 серпня. — Війська північних генералів розпочали нині великий наступ на широкому фронті в провінціях Шантунг й Гонан. Наступ провадиться в напрямі ріки Янці й Нанкіну, столиці уряду Чан Кай-Ши. Армія північних генералів налічує 500,000 жовнів. Армія Чан Кай-Ши розпочала контрнступ в напрямі міста Тсінанфу, столиці Шантунгу.

ПЕРІПІНГ, 8 серпня. — Півмільйондова коаліційна армія генералів Фен Ю Сяна й Ен Гей-Шана розпочала наступ на Нанкін. Згадані генерали кинули на фронт усі свої армії до останнього жовніра. Генерали кажуть, що невдовзі велика битва покладе край довгій боротьбі між ними а нанкінським урядом.

В Ганкові не зайшло ніяких змін від часу масової концентрації військ і кораблів чужинських держав для оборони своїх маєтків перед атакою комуністів.

З американського корабля Палос повідомляють, що Ален Камерон, одинокий американець, що залишився в Чангша, коли це місто захопили комуністи, не потурбований.

(Коли комуністи захопили це місто, то капіталістична преса дилала, що комуністи вимордували усіх чужинців, а тепер сама це починає заперечувати.)

## АМЕРИКАНСЬКІ "ДЖЕНТЛ-МЕНИ" ЛІНЧУЮТЬ НЕГРІВ.

МЕРІОН, Індіана, 7 серпня. — Товпа в 1000 осіб напала на дистриктову тюрму в Грент, видігнула з неї двох негрів, Томаса Шипа, 18 літ, й Ейбі Сміта, 19 літ і повісила на площі перед будинком суду. Перший атак товпи поліція відбила газовими бомбами, але товпа таки захопила тюрму.

Уряд вислав на місце скандалу 100 жовнів — але по невчасі.

## НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Останній перепис виказує великий зріст населення в Злучених Державах. За останніх 10 літ прибуло 17,018,253 людей. Загальне число населення вносить 122,728,837 людей. Разом з колоніями Злучених Держав мають 137,501,561 населення.

В Гавані заарештовано 70 комуністів за революційну пропаганду. Більша часть заарештованих китайці. Кажуть, що китайські імігранти є найбільше схильні до комунізму.

Рада народних комісарів Радянського Союзу ухвалила створити німецький факультет у лєнінградському університеті. Покищо викладають кількох німецьких учених німецьку літературу.

## В ПІВНІЧНІЙ ІНДІЇ ПОЧАЛОСЯ ЗБРОЙНЕ ПОВСТАННЯ ПЛЕМЕН

Англійські війська й аероплани бомбардують повстанців, які підійшли вже до Пешавару.

ПЕШАВАР, 7 серпня. — Бритійську частину міста забарикадовано колючим дротом і поставлено велику військову охорону, яка патрулює кордони чужинської частини міста. Бритійське військо сконцентровано в твердині з масивного каменя в Пешаварі.

Бритійські аероплани бомбардували табір афрідів в долині Бара, 20 миль від Пешавару. Розриви бомбів ясно було чути в Пешаварі.

ПЕШАВАР, 7 серпня. — 5,000 осіб з племені Лашкар сконцентрувалися на захід від Хайджуру й проти них вислано війська. Шість ескадронів британських аеропланів бомбардували табір.

ПЕШАВАР, Індія, 8 серпня. — Десять тисяч афганістанців розпочали нині наступ на Пешавар і стараються прорвати північно-західний фронт. Бритійські війська нині пополюди увійшли в контакт з афрідськими воїновиками й воєнні літаки-бомбомети є наготові до відбиття атаки.

Місто Пешавар zagrożене, як ніколи перед тим. Передові наступаючі частини тубльчачої армії переночували табором лише 12 миль від міста і всі признаки кажуть, що вони

## УРЯДИ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ ПЛАНУЮТЬ СПІЛЬНУ АКЦІЮ ПРОТИ КИТАЮ

ЛОНДОН, 8 серпня. — Уряд Злучених Держав, Великої Британії, Японії й Франції вряженечуваною загрозою своїх інтересів в Китаю, планують спільну акцію для оборони життя й майна чужинців на ріці Янці-Кіанг в тому випадку, коли нанкінський уряд буде повалений в горожанській війні, яка добігає свого вершка.

Перший раз від часу неспокою в Китаю уряд чотирох держав прийшов до преліментарної угоди. Сучасна дипломатична активність почалася з порозуміння між морськими й консульськими владами у воєнній зоні. Вони поінформували, а уряди великих держав прийняли погляд своїх людей на місці, що нанкінський уряд не буде в спроможі провадити війну на двох фронтах — проти північних генералів й проти

приготовляються до наступу на місто.

Першу слабу атаку наїздників з табору афрідів на британські війська одну миль від Пешавару, відбито.

Активність афрідів приписують роботі Афганської Ліги Молоді з округу Бургангед і такій же самій лізі Пешавару. Обидвом цим лігам приписують звязки з комуністами.

Афріді є найсильніша галузь племені Патак, які живуть в гористій прикордонній місцевості недалеко проходу Хайдер, що веде до Кабулу. Донесення каже, що афганістанські воїновика сплиналися 20 миль від Пешавару й розслали своїх посланців до сусіднього племені Оракзай, переконуючи їх прилучитися до них в поході на Пешавар.

Проти повстанців оперують британські аероплани, які інформують британський головний штаб і мають своїм завданням звоздух оборонити й Пешавар в разі атаки.

Урядові війська сконцентровано у великій кількості за Пешаваром.

Минулої ночі ворота міста було замкнено і мешканцям заборонено виходити з помешкань. Уряд має наготові 50 воєнних аеропланів, між якимк багатовометного типу.

комуністів і що нема вигляду на об'єднання Нанкіну з північними генералами проти комуністів. Після цих інформацій, нанкінський уряд немає фондів на утримання своїх військ і президент Чан Кай-Ши не може ні позичити, ні примусити позичити йому грошей.

Повалення нанкінського уряду в зближаючійся остаточній боротьбі, по думці британського уряду, з якою погоджуються в Вашингтоні, Токіо й Парижі, спричиниться до втрати всіх чужинських маєтків в долині ріки Янці.

В Лондоні й Токіо вважають, що лінійна китайська криза є найбільшою від часу боксерського повстання 30 літ тому назад. Вашингтон є під впливом арляруючого погляду британців і японців і годиться на план спільного діляння.

## ВЕЛИКА ПОБІДА СЕЛЬ-РОБУ У ВИБОРАХ

Дня 13 липня відбулися передвибори до союму в Ковельській виборчій окрузі (повіті Ковель, Горохів, Володимир, Любомль). Вибори виказали, що ціла та виборча округа, українські селяни та робітники, є свідомий класово елемент.

Вислід виборів такий: "Робітничо-селянський блок" (ч. 36) 28,502 голосів — здобув 4 мандати. "Блок непольських народів" (ч. 18, Ундо-жиди-лихварі-букузязя-куркулі) дістав 10,390 голосів та 1 мандат. Москвофіли (ч. 20) дістали 76 голосів, а Сель-Роб правниця 67 голосів.

Із лісти робітничо-селянського блоку вибрані слідуочі кандидати:

- 1) Стецько Андрій, коваль із Даляви, пов. Дрогобич.
  - 2) Полончевський Андрій, селянин з Турійська, пов. Ковель.
  - 3) Пуцько Михайло, селянин із Любача-Князі, пов. Рава Руска.
  - 4) Копанчук Пилип, селянин Голоби, пов. Ковель.
- Участь у виборах була дуже мала, бо із 225 тисяч виборців голосувало тільки 40 тисяч. УНДО вєрадо взагалі пише про вибори в тій окрузі, бо воно потерпіло поразку.

## РІЖНІ ВІСТІ

### АМАНУЛА ВИХІВ З ІНСТАБУЛУ.

ІНСТАБУЛ, Туреччина, 7 серпня. — Бувший король Афганістану Аманула, який жив через літні вакації у свому патріці над Босфором, спійшов вихав нині італійським кораблем — сподіються, до Риму. Думують, що його виїзд спричинило неспокійне положення в Афганістані.

### ЗАСУДИЛИ ПРОВІДНИКА КОНГРЕСУ.

БОМБЕЙ, Індія, 7 серпня. — Валабая Пателу, провідника конгресу, засуджено нині за три місяці арешту за участь в кампанії цивільної непокорі Магатмі Ганді. Перед засудом Пател назначив Мулана Абдул Калам Азада президентом всеіндійського конгресу.

### ЧИ НЕ БІЛЬШОВИЦЬКА РУКА В ТІМ?

На лотерейським святі в Езбурі Парк, Нью Джерзі, професор теології Валтер А. Маєр виголосив промову перед 10 тисячною громадою лотеранів, в якій скаржився, що в Америці безвірництво поширюється в "застрашачий спосіб". 25 тисяч церков закрито, або ледво животють. Винні цему ті вчені, які критикують біблію і... більшовики — сказав професор.

### ФАШІСТИ ВЗЯЛИ БАРБЮСА НА ЧОРНУ ЛІСТУ.

Базильська газета оголосила лісту осіб, що їх фашисти взяли на чорну лісту, які не сміють перестувати італійського кордону. Між такими людьми є французький письменник Анрі Барбюс.

### НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Останній перепис виказує великий зріст населення в Злучених Державах. За останніх 10 літ прибуло 17,018,253 людей. Загальне число населення вносить 122,728,837 людей. Разом з колоніями Злучених Держав мають 137,501,561 населення.

### В ГАВАНІ ЗААРЕШТОВАНО 70 КОМУНІСТІВ ЗА РЕВОЛЮЦІЙНУ ПРОПАГАНДУ.

В Гавані заарештовано 70 комуністів за революційну пропаганду. Більша часть заарештованих китайці. Кажуть, що китайські імігранти є найбільше схильні до комунізму.

### РАДА НАРОДНИХ КОМІСАРІВ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ УХВАЛИЛА СТВОРИТИ НІМЕЦЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ У ЛЕНІНГРАДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Покищо викладають кількох німецьких учених німецьку літературу.